67 JAARGANG No. 7959 — VRIJDAG 8 SEPTEMBER 1950 — VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Agent Curacao WITCOM Tel. 1991

Agent Aruba Mario S. Arends

Abonn.-prijs: Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Bu itenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versnev.

De eerste stootkracht van het rode offensief gebroken

Gevaren echter nog niet geweken

Tokio. — Volgens een stafofficier van het Amerikaanse achtste leger alhier schijnt het massieve communistische offensief tegen MacArthurs Noordelijke defensie-linie in Korea Vrijdag tot stilstand te zijn gedwongen. Hij zei, dat in de laatste vier dagen langs het Noordelijke front zeven Noord-Koreaanse divisies in de strijd zijn geworpen in een poging om de defensielinie van de Verenigde Naties terug te dringen. „Overal, waar zij opdrongen, werden zij geslagen" en het schijnt, dat hun hoofdaanval nu verlopen is.

De zegsman was er zeker van, dat de Noordelijke strijdkrachten „de mogelijkheid om op te dringen op het ogenblik verloren hebben". Maar de dreiging voor Taegoe was nog steeds critiek, daar de communistische troepen slechts tien mijl verwijderd zijn in het Noorden en ongeveer zes mijl in het Zuidwesten, waar Britse troepen de gerekte linie langs de Naktong aan de linkerflank van de Amerikaanse eerste cavaleriedivisie bezet houden.

Sector Jongtsjon

In de sector Jongtsjon, ongeveer 25 mijl ten Oosten van Taegoe, verzamelen de communisten strijdkrachten en materiaal en handhaven zij de druk op de Zuid-Koreaanse zesde divisie. De Zuid-Koreaanse achtste divisie in dezelfde sector is zich aan het hergroeperen na de terugtocht uit Kigje.

Twee aanvallen van de communisten tegen de Amerikaanse eerste cavaleriedivisie in Waegwan werden teruggeslagen en in één sector trokken de communisten terug. Een luchtaanval op Kasan, een ommuurde stad 15 mijl ten Noorden van Taegoe, die nu in communistische handen is, leverde goede resultaten op. Troepen van de Verenigde Naties vernietigden een wegversperring bij Jongtsjon, waarbij zware verliezen werden toegebracht.

Sector Pohang

Uit de sector-Pohang aan de Oostkust wordt slechts lichte communistische druk gemeld; de linie van de Zuid-Koreaanse derde divisie ten Zuiden van deze haven hield stand. De Zuid-Koreaanse Capitool-divisie, welker linkerflank Donderdag doorbroken werd en naar het Oosten werd gedrongen, heeft zich kort voor middernacht teruggetrokken op een nieuwe linie ten Zuidwesten van Angangni.

Een Amerikaanse woordvoerder te Tokio beschreef de situatie langs de Oostkust als verward met een dooreenmengeling van communistische en geallieerde troepen. Hij zei, dat de hoofd-aanvoerweg, die Taegoe en Kjongdjoe verbindt, op één punt door communistisch vuur was afgesneden enkele mijlen ten Zuidoosten van Jongtsjon. Eenheden van de Amerikaanse eerste cavaleriedivisie vielen een belangrijke heuvelpositie aan, drie mijlen ten Zuiden van Taboedong ten Noorden van Taegoe; dit geschiedde Vrijdagmorgen in stromende regen. Zij ontmoetten vrij sterke tegenstand.

Centrale front

Een communiqué van het achtste leger meldde, dat de enige activiteit aan het centrale front kwam van de Amerikaanse tweede infanteriedivisie, waarvan eenheden haar positie verbeterden.

In het Zuiden

Volgens het communiqué begon Vrijdag vroeg een nieuwe communistische poging om een wig te drijven in het front van de Amerikaanse 25ste divisie, die de Zuidelijke havenstad Masan dekt. De aanvallen werden gedaan op de Zuidelijke flank van die divisie, maar er werd geen vooruitgang gemaakt, zo werd er aan toegevoegd. MacArthurs communiqué van Vrijdag zegt, dat de Amerikaanse 25ste divisie aan het front van Masan terugtrok onder hevige communistische aanvallen, maar de Amerikanen deden tegenaanvallen en herstelden hun posities. De divisie gaat voort met het opruimen van communistische „zakken" achter de linie.

Het communiqué voegt er aan toe, dat de geallieerden voortgingen met de consolidatie en rechttrekking van hun posities, waarbij plaatselijk enige vooruitgang werd gemaakt. De communisten verloren 3100 doden en gewonden en 85 gevangenen in de afgelopen 24 uren, zo wordt beweerd.

AMERIKA LOGENSTRAFT RUSSISCHE VERSIE

Washington. — De Amerikaanse marine heeft erkend, dat 2 gevechtsvliegtuigen van de marine Maandag een Russische bommenwerper bij Korea hebben neergeschoten. Dit is de eerste officiële verklaring, dat Amerikaanse vliegtuigen een toestel hebben neergeschoten, dat volgens de beschuldiging van Amerikaanse zijde zeestrijdkrachten der V.N. had aangevallen. De vliegtuigen waren twee Corsairs van de Amerikaanse vloot, die deel uitmaken van smaldeel 77, bestaande uit vliegkampschepen en hulpeenheden aldus een woordvoerder van de marine. De marine beschikt niet over inlichtingen ter staving van de verklaring uit Moskou, dat twee andere Russische vliegtuigen in de buurt waren of dat 11 Amerikaanse vliegtuigen aan het korte gevecht deelnamen.

VREDESVERDRAG MET OOSTENRIJK OP LANGE BAAN

Londen. — De plaatsvervangers van de ministers van buitenlandse zaken der Grote Vier, die besprekingen gevoerd hebben over het vredesverdrag met Oostenrijk, zijn Donderdag voorlopig tot half December uiteengegaan zonder enige resultaat bereikt te hebben. De Rus Zaroebin zei, dat de drie Westelijke geallieerden het vredesverdrag met Italië te Triest schonden en dat er geen waarborg is, dat Oostenrijk ook niet tot een oorlogsbasis gemaakt zou worden. Mallett (Engeland), Reber (Verenigde Staten) en Berthelot (Frankrijk) waren het er over eens de zitting tot half December te verdagen. Zaroebin verkaarde, dat hij eerst toestemming moest vragen van zijn regering.

Frankrijk zet het mes in rottende wond

Honderden buitenlandse communisten aangehouden

...Parijs. — Donderdagochtend in alle vroegte hield de Franse politie een geheime razzia in Parijs, Staatsburg, Rijssel, Lyon, Marseille, Toulouse en Mulhouse en andere steden op buitenlandse communisten. Er werden 208 buitenlandse communisten aangehouden. Te Marseille werden 200 personen verhoord.

De actie is niet gericht tegen de communistische partij als zodanig, doch tegen de vijfde colonne, aldus het ministerie van binnenlandse zaken. Vooral Spaanse leden van het vroegere Republikeinse leger zijn gearresteerd en ook enkele Russen.

Enige weken geleden werd in Zuid-Frankrijk een geheime wapenopslagplaats ontdekt en hadden ook enkele geheimzinnige moorden op Spaanse refugié's plaats.

Sommige gearresteerden zijn onmiddellijk uit Frankrijk gezet en andere zijn in Noord-Frankrijk geïnterneerd. Elk geval wordt afzonderlijk onderzocht. Eventuele uitzetting zal zo spoedig mogelijk geschieden; de uit te zetten personen mogen kiezen over welke grens dit zal geschieden. Indien zij niet uitgewezen willen worden, zullen de autoriteiten dorpen aan wijzen, waar zij mogen wonen, men meent in Noord-Afrika.

Aangenomen wordt, dat anderen op Corsica zullen worden geïnterneerd. In Parijs namen aan de razzia deel 150 agenten van de contra-spionnage, gewapend met tommyguns, en 60 overvalwagens. Er zijn radiozenders en propaganda-materiaal gevonden. Naar men meent, zullen in het geheel 300 communisten worden aangehouden.

KABINET VENIZELOS

Athene. — Koning Paul van Griekenland heeft Maandagavond nog zeven liberalen en vier democratisch-socialisten beëdigd als leden van het kabinet. Dit is thans voltallig en bestaat uit elf liberalen, acht democratisch-socialistisch en één lid van de nationale partij.

Memorie van Antwoord van de Regering op rapport van Eerste Kamer Commissie

's-Gravenhage — Zojuist is uitgekomen de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer op het nader verslag van de commissie van rapporteurs over de Interimregeling Nederlandse Antillen, waarin de regering o.a. zegt, dat uit het verslag van de commissie blijkt, dat de commissie zoekt naar een „overbrugging" van de zogenaamde „tegenstelling tussen Aruba en de regering".

Het komt de regering voor — zo zegt hij verder — dat de gedachte aan een overbrugging zowel op zich als in verband met het stadium, waarin zich de aangelegenheid bevindt, verlaten moet worden en dat de Kamer uitsluitend voor de beslissing staat, of zij het wetsontwerp al dan niet zal aanvaarden. Reeds bij de behandeling van het ontwerp in de Tweede Kamer waren zowel de regering als die Kamer met de gevoelens van Aruba tenvolle bekend.

Desondanks heeft de regering geen ogenblik geaarzeld om bij het ontwerp te persisteren, niet alleen, omdat zij van oordeel was met de meest mogelijke spoed aan de Antillen autonomie te moeten verzekeren, maar ook, omdat zij de Arubaanse bezwaren tegen de zetenverdeling ongemotiveerd en van redelijke zin ontbloot oordeelde.

Het moet de Eerste Kamer dan ook duidelijk zijn, dat onder deze omstandigheden er voor de regering geen mogelijkheid bestaat om de voorgestelde zetelverdeling en daarmee het ontwerp zelf opnieuw in overweging te nemen, minder nog het overleg hierover met de Antillen te heropenen. Dit teminder, nu de Tweede Kamer, die met de Arubaanse bezwaren volkomen bekend was en door middel van de commissie van voorbereiding de Antillaanse delegatie had gehoord, met de stemmen van alle partijen zich vóór de regeling heeft uitgesproken. Waarbij tevens valt te bedenken, dat de (zeer representatieve) delegatie, waartoe behoorde de Arubaanse afgevaardigde Tromp, zich eenstemmig heeft verenigd op de gedachte om af te zien van handhaving der aanvankelijke bezwaren tegen het regeringsvoorstel.

De regering is steeds bereid geweest met grechtigde bezwaren ook van minderheden zoveel mogelijk rekening te houden. Haar verdelingsvoorstel was dan ook op zichzelf reeds een compromis. Aruba wil echter het onderste uit de kan hebben. In Aruba's telegrammen en adressen aan de Eerste Kamer mist men zelfs een motivering waaruit de overtuiging valt te putten, dat het behoud van de 8-8 verdeling objectieve gronden van redelijkheid bevat en dat alleen onder die verhouding de autonomie der Antillen tot haar recht kan komen.

De regering wijst vervolgens de verdelingsgedachte af, welke was geopperd door de commissie van rapporteurs der Eerste Kamer, daar deze „niet het karakter van een compromis draagt, maar veeleer de indruk maakt, uit een geheel van berekeningen een soort compromis te willen vaststellen. Aan de gesuggereerde verdeling 10-8-1-1 ontbreekt het kenmerk van een op innerlijke redelijkheid berustende regeling, die waarborgen schept voor de staatkundige ontwikkeling der Antillen op een gezonde, degelijke grondslag. Het denkbeeld van de commissie zal de Arubanen wellicht meer bevredigen dan het regeringsvoorstel omdat het in mindere mate de onevenredige machtspositie van Aruba aantast, maar het is volkomen onbevredigend voor het verreweg, ook in bevolking, grootste en belangrijkste eiland Curaçao". De regering adstrueert dit dan verder en zegt dan: „Voor zover de regering bekend, heeft tot nu toe geen enkele groep, ook niet van Aruba, met het denkbeeld der commissie instemming betuigd".

De regering wijst er nogmaals op, dat voor de door Aruba geuite angst geen houdbare gronden aanwezig zijn, omdat:

a) inhaerent aan de Interimregeling is de Eilandenregeling, welke de andere eilanden, dus ook Aruba, eigen regeling van de huishoudelijke aangelegenheden waarborgt, en dus wordt uitgesloten, dat het eiland Curaçao zeggenschap heeft in zuiver Arubaanse zaken;

b) bij artikel 103a de instelling van een speciale instantie mogelijk wordt gemaakt, van welker goedkeuring de totstandkoming van een door de Staten vastgesteld ontwerp-landsverordening wordt afhankelijk gesteld. Deze bepaling is opgenomen, nadat de Staten bezwaar hadden gemaakt tegen het regeringsvoorstel, waarbij de Kroon werd ingeschakeld als een soort beroepsinstantie. Deze instantie zal thans casu quo bij Algemeen Maatregel van Bestuur worden vastgesteld;

c) volgens artikel 180 wijziging der Eilandenregeling slechts zal kunnen geschieden bij landsverordening aangenomen met tenminste twee-derden van het wettelijk aantal Statenleden, terwijl de inwerkingtreding afhankelijk is van Koninklijke goedkeuring;

d) de bevoegdheden van de regering en de gouverneur en de werkzaamheid van de Staten-generaal waar nodig bevorderlijk zullen kunnen zijn aan het voorkomen van benadeling van een of meer eilandsgebieden;

e) van Curaçaose zijde herhaaldelijk is kenbaar gemaakt, dat men erop gesteld is en voornemens is in goede verstandhouding met Aruba de staatkundige ontwikkeling en welvaart van de gehele Antillen te bevorderen.

Genoemde factoren tezamen ontnemen naar het oordeel van de regering elke grond aan de op zichzelf maar levendige dan overtuigende en volkomen negativistische actie, waarmede van Arubaanse zijde het wets-ontwerp wordt bestreden.

De regering zelf zal er voorts naar streven om met behoud van de noodzakelijke staatkundige eenheid van de Antillen voor de eilandgebieden een doelmatige autonomie-regeling tot stand te brengen, welke de bemoeiingen der Staten tot beperkter proporties zal terugbrengen.

De regering vertrouwt, dat ook de Eerste Kamer thans tot de conclusie zal kunnen komen, dat aanneming van het ontwerp de enige weg is én om op korte termijn een noodzakelijke staatsrechtelijke hervorming voor en in

Veiligheidsraad kaatst de bal der beschuldiging heen en weer

Lake Success. — De Veiligheidsraad heeft Donderdag de Russische klacht over beweerde bombardementen op burgerlijke doelen in Korea verworpen. Ernest Gross (Verenigde Staten) sprak de Russische beschuldiging, dat de Amerikaanse luchtmacht onverdedigde burgerlijke doelen zou bombarderen, tegen. Hij zei, dat de aanvallen slechts op militaire doelen worden uitgevoerd.

De Noordelijken vorderen burgers op om bij de militaire operaties te helpen en gebruiken burgerkleding voor de soldaten, zo zei hij. Gross verklaarde verder, dat de Noordelijken woonhuizen, ziekenhuizen en scholen gebruiken voor de opslag van oorlogsmateriaal. Van geallieerde zijde waren millioenen pamfletten onder de bevolking verspreid, waarin zij gewaarschuwd wordt. Gross zei, dat er bewijzen beschikbaar zijn, dat de Noordelijken in koele bloede ongewapende en gewonde gevangenen neerschoten. Volgens Cross diende het Internationale Rode Kruis een onderzoek in te stellen naar de beweerde schendingen van de internationale conventies. Het Rode Kruis heeft echter geen toestemming gekregen om naar Noord-Korea te gaan.

De Russische resolutie werd verworpen met negen tegen één stem (Rusland) en één onthouding (Joegoslavië). Malik noemde dit besluit onwettig en onbillijk. De verantwoordelijkheid voor de gevolgen van dit besluit zou moeten worden gedragen door die delegaties, die tegen de Russische resolutie hebben gestemd, aldus Malik.

Bij het begin van de vergadering had de voorzitter, Sir Gladwyn Jebb, de vertegenwoordiger van Zuid-Korea, John Tsjang, uitgenodigd om aan de Raadstafel plaats te nemen. Malik noemde dit „onwettig en onbillijk", maar stelde geen pogingen in het werk om de Koreaanse vertegenwoordiger van de debatten te doen uitsluiten.

De Raad besprak vervolgens de volgorde, waarin de twee andere Sovjet-resoluties, n.l. die betreffende Formosa en het bombarderen van doelen in Mandsjoerije door Amerikaanse vliegtuigen, zouden worden behandeld. De Amerikaanse afgevaardigde verzocht de Mandsjoerijse kwestie eerst te nemen, in het bijzonder het voorstel van zijn regering om een commissie van twee (een Indiër en een Zweed) te benoemen voor een onderzoek inzake de klacht van communistisch China. Als deze commissie zou bevinden, dat doelen op Chinees grondgebied zijn aangevallen, was Amerika bereid de schade te vergoeden en de schuldigen te straffen. Met acht tegen één stem (Rusland) bij twee onthoudingen (Joegoslavië en India) besloot de Raad de Mandsjoerijse kwestie eerst te nemen.

De Sovjet-afgevaardigde stelde toen voor, dat de Raad onmiddellijk zijn resolutie zou behandelen om een vertegenwoordiger van communistisch China uit te nodigen aan de bespreking over het bombardement in Mandsjoerije deel te nemen.

De Sovjet-afgevaardigde stelde toen voor, dat de Raad onmiddellijk zijn resolutie zou behandelen om een vertegenwoordiger van communistisch China uit te nodigen aan de bespreking over het bombardement in Mandsjoerije deel te nemen. De Raad besloot daarop met zeven stemmen tegen drie (China, Ecuador en Cuba) bij één onthouding (de Verenigde Staten) de resolutie in behandeling te nemen. De Raad komt Maandagavond weer bijeen.

het nieuws van vandaag

Twee van de vele Internationale organisaties, het Internationale Monetaire Fonds en de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking lieten heden van zich horen. De eerste werd het object van de bekende communistische beschuldigingen.

Twee Tsjechoslowaakse afgevaardigden verschenen gisteren n.l. bij verrassing op de conferentie te Parijs van de Wereldbank en het Internationale Monetaire Fonds. Onmiddellijk nadat de Franse president, Vincent Auriol, de afgevaardigden had verwelkomd, diende de Tsjech Sucharda, de gouverneur van het Fonds, een resolutie in over de „onwettige deelneming" van de Kwo Min Tang-regering" aan de conferentie. De Tsjech Botekal, gouverneur van de Bank, steunde deze resolutie en zei, dat de Bank en het Fonds „instrumenten van het Amerikaanse imperialisme" waren. Communistisch China diende in de Bank vertegenwoordigd te zijn. De Amerikaanse minister van financiën, Snyder, noemde de verklaring van de Tsjechen „sterk gekleurde propaganda".

Men verwacht, dat de Zuid-Afrikaanse minister van financiën, Havenga, wederom de kwestie van de goudprijs ter sprake zal brengen. Deze aangelegenheid staat niet op de agenda, doch volgens wel ingelichte waarnemers zal Havenga in vrij krachtige bewoordingen protesteren tegen het feit, dat het Internationale Monetaire Fonds blijft weigeren de goudprijs in powaartse richting te herzien.

De directeur van het I.M.F., Gutt, was gisteren niet bereid te bevestigen of te ontkennen, dat devaluatie van de rupee van Pakistan overwogen zou worden. Wanneer tot devaluatie zou worden besloten, zo deelde hij mee, dan zou dit besluit in ieder geval niet officieel gedurende de jaarvergadering genomen worden. In kringen van het Internationale Monetaire Fonds te Parijs wordt vernomen, dat Pakistan thans bereid is aanpassing van zijn muntpariteit in overeenstemming met de devaluaties van September 1949 te bespreken. Functionarissen van het Fonds zien een duidelijke aanwijzing voor deze bereidheid in het feit, dat Pakistan in Mei van dit jaar lid van het I.M.F. is geworden.

I.M.F. en O.E.E.S.

De tweede organisatie doet in een heden gepubliceerd rapport beroep op de landen van Europa om de bestaande investeringsmogelijkheden uit te breiden, teneinde kapitaal van overzee aan te trekken. Naar de mening van de O.E.E.S. is een steeds groter wordende toevloed van buitenlands kapitaal noodzakelijk om een betere levensstandaard te bereiken in de economisch laag ontwikkelde landen en ook in de meer geïndustrialiseerde landen. Bovendien zouden de bespoediging van de defensievoorbereidingen en de verhoging van de productie van grondstoffen kunnen worden vergemakkelijkt door uitbreiding van de buitenlandse investeringen, zowel van particulier kapitaal als van overheidsgelden.

Het rapport omvat de volgende aanbevelingen: particuliere investeringen dienen aangemoedigd te worden door verzachting van de hiervoor geldende controle-maatregelen, door belastingverlagingen, door meer publiciteit te geven aan de mogelijkheden, die voor buitenlandse beleggers bestaan en door het stellen van waarborgen voor niet-commerciële risico's.

De Wereldbank en de Amerikaanse Export- Import bank dienen bij het verstrekken van leningen een soepeler politiek te volgen. Er dient een bron geschapen te worden voor de verschaffing van buitenlands kapitaal ter financiëring van de ontwikkelingen in de economisch laag ontwikkelde gebieden, die van het eerste belang zijn voor deze gebieden en die geen winst als doel hebben.

Recht tot het hart

— Drift en blindheid zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden.

de Antillen tot stand te brengen én om te voorkomen, dat dit gebiedsdeel ten prooi wordt aan nodeloze verlenging van de daar heersende onrust en komt te verkeren in een hoogst bedenkelijke impasse, waarvan de gevolgen niet zijn te voorzien.

K.V.P. schreef aan Eerste Kamer

Aan de Eerste Kamer
van de Staten Generaal
Den Haag.

Na kennisneming van het Nader Verslag van de Commissie van Rapporteurs van de Eerste Kamer over het Ontwerp Interimregeling Nederlandse Antillen, nemen ondergetekenden, namens het Bestuur van de Katholieke Volkspartij, gevestigd op het eiland Curaçao, ten deze domicilie kiezende ten woonhuize van de Voorzitter, Gaito no. 1 op gezegd eiland, de vrijheid om in het belang der zaak, die hun zozeer ter harte gaat, enige opmerkingen onder de speciale aandacht van Uw zozeer hooggeacht College te brengen.

Rekening houdend met het aantal kiesgerechtigden in ons stelsel van algemeen kiesrecht voor mannen en vrouwen, zou met toepassing van evenredige vertegenwoordiging de zetelverdeling in de Nederlandse Antillen plaats hebben naar de volgende verhouding:

Curaçao 39768 : Aruba 14251 : Bonaire 2252 : Bovenwinden, (samen) 1389; of herleid en afgerond: Curaçao 16 : Aruba 6 : Bonaire 0,9 : Bovenwinden (samen) 0.6: (gebruik is gemaakt van de allaatste gegevens).

Naar de heersende democratische ideeën wordt het stelsel der evenredige vertegenwoordiging het juiste geacht. Dit stelsel vindt toepassing bij de verkiezing van de Tweede Kamer, terwijl, doordat de leden van de Provinciale Staten rechtstreeks door de burgers gekozen worden, de trapsgewijze verkiezing van de Eerste Kamer praktisch op dit stelsel neerkomt. Ook bij de Gemeenteraden vindt dit stelsel toepassing.

In de Nederlandse Antillen, bestaande uit zes eilanden, verschillend van grootte, inwonertal en economische belangrijkheid, is de toestand wel wat gecompliceerd voor een strenge toepassing van het stelsel van evenredige vertegenwoordiging, althans wanneer men zich zou stellen op het standpunt, dat meer gelet moet worden op datgene, wat ons onderling scheidt, nl. de eilandenbelangen, en minder op datgene wat ons samenbindt, nl. het gemeenschappelijk belang.

Na de grote fout, begaan bij de vaststelling van de zetelverdeling op 8-8-2-3 bij de laatste wijziging van de Staatsregeling voor de Nederlandse Antillen in 1948, was het allezins te verwachten, dat belanghebbenden uit een politiek oogpunt zich met hand en tand zouden verzetten tegen wijziging hiervan.

De tegenstand van Aruba is nl. van een speciaal karakter. De Arubaan is niet gespeend van zin voor werkelijkheid en democratische gedachte. Niemand minder dan de leider van de Arubaanse Volkspartij, de Heer Henny Eman, heeft er zich in particuliere gesprekken meer malen over uitgelaten, dat de 8-8 verhouding dwaas is. Maar als politieke leider van de A.V.P. moest hij zich verzetten tegen iedere wijziging daarvan, omdat zijn politieke tegenstanders „op Aruba" hetzelfde deden. Hij zou zichzelf de strop aandoen, als hij anders zou handelen. Ten opzichte van de Arubaanse kiezers moet de Arubaanse leider opkomen voor het behoud van 8—8. In dit licht moet men ook de telegrammenregen naar de Eerste Kamer bezien, het zijn propagandastunts om kiezers te trekken.

Voorts ligt het zeer voor de hand, dat de Curaçaose N.V.P., die een coalitie aanging met de A.V.P. en de drie Bovenwindse vertegenwoordigers tegen het Curaçaos belang en het Curaçaos sentiment in, de 8-8-2-3-verhouding graag gehandhaafd wilde zien.

In de voorgestelde zetelverdeling 12-8-1-1 is de Regering zoveel als mogelijk was tegemoetgekomen aan de wensen van Aruba, Bonaire en de Bovenwinden. Uit de verhouding 16.6 of 24:9 bij evenredige vertegenwoordiging en 12-8 of 24:16 volgens het regeringsvoorstel blijkt overduidelijk, hoe door het Regeringsvoorstel aan de Arubaanse stemmen reeds een veel grotere waarde wordt toegekend dan aan de Curaçaose.

Daar is een neiging om bij de zetelverdeling te letten op de economische belangrijkheid, speciaal wat betreft Aruba en Curaçao. De totale inbreng van deze eilanden in 's lands kas per jaar hierbij als maatstaf nemende, komt men tot de verhouding:

Curaçao f 31.829.919.— : Aruba f 17.538.918.— : Bonaire f 170.008.— : Bovenwinden (samen) f 86.832.—; of herleid en afgerond: Curaçao 16 : Aruba 9 : Bonaire 0.085 : Bovenwinden (samen) 0.050.

De verdeling 12-8 (naar een verhouding dus van Curaçao : Aruba van 40:32, terwijl evenredige vertegenwoordiging een verhouding geeft van 16:6 of 40:15) zou hierop neerkomen, dat een Arubaanse stem meer dan tweemaal zoveel waard zou zijn als een Curaçaoe. Dit is buitensporig, onverantwoord en in strijd met iedere democratische gedachte.

Het peil van de volksontwikkeling op Aruba staat zeker niet hoger dan dat van Curaçao. Gemakkelijk zou dit kunnen worden achterhaald, indien men zou nagaan het aantal gegradueerden op onze scholen elders.

Op de vraag, die rees bij de Commissie van Rapporteurs: „Of de conclusie geoorloofd is, dat die kwade gevolgen niet zozeer voortsproten uit de 8-8 verhouding en evenmin zouden zijn te duchten bij de 10-8, doch dat de Regering de 12-8 alleen op billijkheidsgronden de enig juiste tussenweg vindt tussen zuivere evenredigheid en pariteit", mogen ondergetekenden als de stellige zekerheid uitspreken, dat die conclusie niet geoorloofd is; de kwade gevolgen spruiten inderdaad voort uit het onrecht begaan tegen Curaçao door de 8-8 verhouding en in den zin heeft te plegen tegen datzelfde eiland door de 10-8, waardoor — hetzij nogmaals onderstreept — één Arubaanse stem meer waard zou zijn dan twee Curaçaoe. Men gelieve er zich rekenschap van te geven dat bij de Curaçaoenaar ook enig gevoel bestaat voor recht en billijkheid. Het Regeringsvoorstel van 12-8 is geen alternatief van de 8-8 of 10-8 verhoudingen met hun bezwaren, maar het is een eerlijk pogen van de Regering om zo ver mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van Aruba.

Reeds is hierboven gereleveerd in welk licht de hardnekkigheid van het Arubaans verzet tegen wijziging van 8-8 gezien moet worden.

Op de belangrijke vraag van de Eerste Kamer „Of de Regering in de Antilliaanse verhouding het wel democratisch achtte, dat de Curaçaose leden aan de andere eilanden tezamen hun wil zouden kunnen opleggen", zegt de Regering, dat betwijfeld mag worden, „Of waar zowel Curaçao als Aruba hun eigen partijen hebben, in de practijk wel dikwijls is voorgekomen of zal voorkomen, dat alle Curaçaose tegen alle Arubaanse leden staan". Het antwoord van de Regering is zeer juist. Ons is geen enkel voorbeeld bekend, dat alle Curaçaose leden in hun houding tegenover alle andere leden stonden.

Onze jonge politieke geschiedenis geeft nu reeds aanwijzing dat een dergelijke tegenstelling uiterst zeldzaam zal voorkomen.

Die mogelijkheid, — een gevolg van het democratisch stelsel — dat één partij of coalitie van partijen die de volstrekte meerderheid heeft, haar wil kan opleggen — die mogelijkheid zal zich, doordat Curaçao vele partijen heeft wellicht nooit voordoen, maar mag toch geen reden zijn om een democratisch stelsel overboord te gooien.

De gezamenlijke Rapporteurs spreken de wens uit om de reactie te vernemen in de Antillen over de suggestie 10-8. „Het is wellicht het doelmatigst en bevredigendst deze zaak alsnog in overleg met de Antillen te betrekken". Och ja, de Nederlandse Antillen liggen zo ver weg van Nederland en zo ver buiten de gedachtensfeer van de Eerste Kamer. Daaraan zal het wel te wijten zijn, dat de geachte heren Rapporteurs het veelvuldig en vruchteloos overleg tussen de tegenwoordige Staten en de Regering, speciaal over de kwestie der zetelverdeling, niet hebben gevolgd. Anders waren zij niet met beschouwingen voor de dag gekomen, die al uit den treure besproken, c.q. weerlegd zijn. Deze heren beseffen blijkbaar nog steeds niet, dat de zittende Staten, gekozen met de 8-8-2-3-verhouding niet representatief zijn; dat een groep die nog niet eens de meerderheid der kiezers achter zich heeft, in deze zeer belangrijke aangelegenheid wel haar wil kan opleggen aan andere groepen; de heren Rapporteurs dragen blijkbaar geen kennis van het gemarchandeer, de koehandel in de Staten, gedreven sinds de zogenaamde strijd om de autonomie begon. Anders hadden zij moeten begrijpen, dat hernieuwd overleg geen uitkomst kan brengen. Het heeft dezertijds grote verwondering en zelfs argwaan gewekt, dat de veel en sterke argumenten door de Regering ter staving van haar houding naar voren gebracht, gewoon weg doodgezwegen werden. Dit wekt het onbehagelijk gevoel, alsof er een stuitende discriminatie t.o.z. van het eiland Curaçao wordt voorbereid, want neemt zij de kaarten gelijk die thans wel voldoende open op tafel zijn gelegd; en respecteert zij de democratische ideeën volgens welke ons Koninkrijk „Nieuwe Stijl" zou worden opgebouwd, dan kan het niet twijfelachtig zijn hoe de Eerste Kamer in deze zaak der zetelverhouding zal beslissen.

Curaçao, Aruba en Bonaire, die onder de Nederlandse vlag reeds eeuwen samen gaan, en die gegroeid zijn tot een klein volk met eigen taal, zeden en gewoonten, moeten trachten één te blijven en elkander te vinden in deze tijd van overgang naar een zelfstandiger volksbestaan.

De drie Bovenwindse eilanden, zo geheel verschillend van de Benedenwindse, willen zij graag in gemeenschappelijk staatsverband opnemen, evenals zij in de koloniale tijd elkander helpend steeds samengingen.

Met wederzijds geven en nemen vindt men elkaar.

Curaçao genoegen nemende met de 12-8-1-1 verhouding (waar het recht kon doen gelden op 16/6 maal 8 of 21 tegenover 8-1-1 voor Aruba, Bonaire en de Bovenwinde eilanden), heeft toch meer dan voldoende getoond te willen „geven" zonder te „nemen". Een stelsel van algemeen kiesrecht voor mannen en vrouwen, waarbij de zetelverdeling over de eilanden niet evenredig is aan het aantal stemmen op de verschillende eilanden geldig uitgebracht, is kreupel.

Tot op zekere hoogte is dit verdedigbaar en een nuttig correctie, waar straf vasthouden aan evenredigheid de stem van een klein eiland zou smoren. De 10-8-verhouding, die zo ver gaat, dat één Arubaanse stem telt voor meer dan twee Curaçaose, maakt echter van de Staatsregeling een caricatuur op de democratie. 't Gevaar dreigt bovendien weer, dat een belangrijke groep als de C.O.P., die meer kiezers heeft dan Bonaire en meer dan de drie Bovenwindse eilanden samen, de kiesdeler niet zal halen.

Dit is niet alleen te betreuren als een nadeel voor het eiland Curaçao maar zal ook gevoeld worden als een grievend onrecht door de Eerste Kamer gepleegd tegen een beduidende groep burgers van de Nederlandse Antillen en zulks na herhaalde waarschuwingen van de zijde der Regering en vanuit dit Staatsdeel.

Ondergetekenden spreken hun vertrouwen uit, dat Uw Geacht College zich bij het nemen van deze belangrijke beslissing zal laten leiden door het democratisch beginsel van gelijk recht voor allen; dat het rechtgevoel der Curaçaoënaars zal eerbiedigen door handhaving van het regeringsvoorstel, het welk, zo het dit rechtsgevoel al niet geheel bevredigt dit toch binnen de grenzen van het redelijke eerbiedigt.

Met gevoelens van hoogachting het Bestuur van de Curaçaose Katholieke Volkspartij voormeld,

D. L. Capriles, Voorzitter
H. Th. Willers Secretaris

CURACAO

MUSEUM GESLOTEN

In verband met de organisatie van de „Exposicion di nos arte" zal het Curaçaos Museum tot 17 September a.s. gesloten zijn.

Slechts de tuin is voor bezoekers toegankelijk.

VOETBALLERS NAAR OLIEVELDEN.

Vanmorgen om 8.30 hebben de leden van de op Curaçao vertoevende voetbalteams van El Salvador, Guatemala en Costa Rica, waaronder de beide damesploegen, een bezoek gebracht aan de bedrijven van de C.P.I.M. en C.S.M.

Na afloop werd hun namens de Directie der C.P.I.M. en C.S.M. een koele dronk aangeboden in Sociëteit „Asiento".

Ingezonden.

VERGADERING VAN DE KATHOLIEKE PARTIJ OP SAN MATEO.

Een vergadering op San Mateo is altijd een succes voor de katholieke partij. Er was, toen de vergadering om half negen begon een grote groep en het werd een werkelijk hoogstaande vergadering, een vergadering in stijl. Van wege de ziekte die „Urbano" heet kon J. Jonkhout de vergadering niet leiden en kwam de leiding in handen van de jonge enthousiaste S. Rigaud, die zeer goed beslagen ten ijs kwam.

Er werd gesproken over huizenbouw en men prees het initiatief van de R.K. Volksbond, welke Bond bouwde en het gouvernement dit initiatief deed overnemen. Men behandelde de kwestie van een nieuwe gevangenis, een gevangenis voor vrouwen alleen, een tuchthuis voor meisjes, terwijl in herinnering gebracht werd wie tegen de komst van de Broeders van Dongen waren.

Duidelijk werd weer uitgelegd de valsheid van de stelling, dat godsdienst niets te maken heeft met politiek.

Schoon was de rede, waarin de culturele bijdragen van de Fraters en de Zusters voor de geschiedenis, de dier- en plantkunde, de aardrijkskunde werd belicht. Met nadruk wees men op de woorden van Dr. Goslinga waarin hij de waarde van het onderwijs in de cunucu uiteenzette. Zulk een beschaving als er nu is zou er niet zijn zonder dat onderwijs, nu meer als honderd jaar lang.

Een hoogtepunt in de vergadering was de grootste rede van de heer J. H. Sprockel. Hij zette de noodzaak van een katholieke partij uiteen en tekende fel protest aan tegen de wijze waarop in een rede op een politieke bijeenkomst over de Bisschop gesproken was. In diepe stilte werden de woorden van de heer Sprockel aanhoord, de ernst der woorden maakte een geweldige indruk.

Zeer veel onderwerpen kwamen naar voren: Bonaire, achtacht kwestie, eilandraad, doch over dit alles heen werd opgewekt tot trouw aan de principen.

De voorzitter van de Partij zette de lopende kwesties uiteen op zijn bekende wijze. Omdat hij bovendien jarig was, werd hij te meer toegejuicht. Hij behandelde de weigering van de NVP het telegram der Curaçaose partijen te tekenen, de vorming van het nieuwe kabinet, waarvoor men *niet genoeg* leden kon vinden, en toonde ook de belachelijkheid van de huidige partijpolitiek, wees er o.a. op hoe de bootwerkers eerst door de Democraten van de Bond San Telmo werden afgetroggeld, daarna op sleeptouw genomen te worden door de NVP.

Het woord werd gevoerd door de voorzitter, de heer Sprockel, de dames Hellmund, Pontilius, Corsen, en de heren Pinedo, en Rigaud. Al bij al: een vergadering, die indruk maakte.

JOURNALISTE ARRIVEERT ZONDAG.

Nader vernemen wij dat Public Relation's schrijfster Carmen McCormack niet gisteren gearriveerd is, doch eerst Zondag a.s. zal arriveren.

694 **TOM POES EN DE ZEESLANG**

1435

Op voorstel van Wal Rus nam men afscheid van de verdrietige troll.

„Jullie hebben zeker hier ergens een bootje liggen!" zei de oude zeerob. „Mijn goede, oude Albatros is vergaan, doordat dat zeebeest boos werd!"

„Maar het monster is nu gevangen!" zei Tom Poes. „De sluis is dicht en nu kan het er niet meer uit!"

„Hihihi! Maar dat leuke mannetje kan die deur toch weer maken?" vroeg Wammes Waggel. (Dat was nog niet eens zo dom opgemerkt zeg nu zelf).

„Wat ligt daar voor een tobbe?" vroeg Wal Rus.

„Dat is het vaartuig, waarop ik dit eiland bereikt heb!" zei heer Ollie. „Laten wij ons inschepen en een uitgang naar de zee zoeken! De zeeslang is nèt even weg!"

„Er is geen uitgang naar de zee!" zei Tom Poes. „De enige uitweg is door de grot en die is nu dicht!"

Ja dat was een moeilijke toestand! De sluisdeur was dicht en nu was er geen uitgang meer. Dat merkte de zeeslang ook, toen hij de oceaan op wilde om ergens een scheepje te verschalken. Tjonge, wat werd het monster kwaad! Het was gewend, dat de troll de sluis op Zon- en Feestdagen dicht deed, maar het was nu een gewone werkdag! Het beest besloot, dit niet te nemen en nam een aanloop ....

Burgers, toont Uw offerzin en steunt de Bovenwinden

In het Cultuurcentrum kwamen gistermiddag enkele personen bij elkaar om te bespreken wat er zo gedaan zou kunnen worden om de nood op de Bovenwindse eilanden, veroorzaakt door de orkaan, te kunnen lenigen. Het was daar Statenvoorzitter Plantz, die het initiatief nam voor deze bijeenkomst en zijn plannen ontvouwde.

„Er kan, niet langer gedraald worden om aan de getroffen Bovenwindse eilanden alle steun te verlenen." Uitvoerig schilderde de heer Plantz de verwoestingen die op deze eilanden zijn aangebracht en memoreerde hoe op de andere eilanden, zoals Antigua, reeds door officiele en particuliere instanties eerste hulp werd verleend.

En zo vernamen wij dan dat er geld zal worden ingezameld op ons eiland voor onze getroffen broeders en zusters op de eilanden boven de wind. Deze hulp kan zich ook uitstrekken voor het Franse gedeelte van St. Maarten.

De vraag is echter hoe men een en ander organiseert.

Na een vruchtdragende gedachtenwisseling werd besloten met lijsten rond te gaan, er zal op Punda en Otrabanda worden ingezameld, ook zal men zich wenden tot de directie van de CPIM/CSM om lijsten te laten rondgaan bij het personeel van de Isla, ook de anderen grote maatschappijen zal steun gevraagd worden voor de getroffen Bovenwinden.

(De heer Gosinga, die deze bijeenkomst bijwoonde, deed een dankbare suggestie n.l. om ook op de scholen een lijst aan te leggen, zodat ook de jeugd — zij het dan met kleine bedragen — van hun burgerzin kunnen getuigen, niet waar, vele kleintjes maken samen een grote.

De heren Vogez en mr. I. C. Debrot zijn hedenochtend naar de Procureur-Generaal gegaan om toestemming te vragen voor deze geld inzameling, een toestemming, welke de P.G. natuurlijk volgaarne verleende.

Er zal dus een aanvang worden gemaakt met het inzamelen van geld voor onze eigen getroffen mensen. En wij doen een ernstig beroep op de offerzin en burgerplicht van onze medeburgers om deze actie voor de Bovenwinden te steunen en het tot een waar succes te maken.

Groot is de schade, welke aangebracht werd door deze natuurramp en momenteel wordt er daar onder de nu rustige blauwe luchten armoede en gebrek geleden.

Ook op Aruba is een comité opgericht, de heer Vogez las ter vergadering een telegram voor, ondertekend door een zekere Vlaun, waarin mededeling werd gedaan van de oprichting van een comité, dat zich ten doel stelt de nood op de Bovenwinden te lenigen.

Het doet ons goed te vernemen dat men niet stil zit en dat men de handen uit de mouwen steekt om de Bovenwinden te helpen. Daarom, steunt deze actie en maakt haar tot een succes. Uw gave op de lijst is welbesteed. En zo U tijdens lijstbezoek afwezig waart, U kunt, te beginnen op het moment, waarop U deze smeekregelen onder ogen krijgt, Uw bijdrage ook via elke bank storten op rekening van „Steuncomité Bovenwinden." Wij hopen dat U niet achter blijft.

Op de vergadering waren gisteren aanwezig de heren Plantz, Vogez, Crugers, mr. I. C. Debrot, dr. Goslinga, Krafft, C. Winkel, Pimmsler, (apotheker) de Jongh en mr. dr. da Costa Gomez.

Via de Smalfilm Liga naar betere films

Konden wij na enige tijd aankondigen, dat er op Curaçao een Filmliga was opgericht, gisteravond waren wij op het gezellige Trianonterras aanwezig bij de geboorte van de vereniging „Smalfilmliga Curaçao", een vereniging die zich — en zulks in tegenstelling tot de Filmliga — ten doel stelt de amateur cinematografie in de ruimste zin des woords te bevorderen.

En wij juichen deze geboorte toe, want de „Smalfilmliga Curaçao" beoogt de zelfwerkzaamheid van haar leden te stimuleren en deze door onderrichtingen zoveel mogelijk in artistieke richting te stuwen.

Deze vereniging vindt haar bakermat op Curaçao zelve, waar enkele enthousiaste filmliefhebbers de koppen bij elkaar hebben gestoken om nu eens te komen tot een ware vriendenkring van smalfilmers, op de 8 en op de 16 mm, elkaar's werk te bekijken, te bestuderen en om er — op technisch gebied — in ieder geval wijzer van te worden.

Een uitstekende gedachte en rijp voor uitvoering ook. Niet alleen omdat de voedingsbodem zo rijk is aan materiaal, maar ook omdat het voorlopig bestuur door zijn samenstelling vele perspectieven opent voor de smalfilmers. Daar hebben wij als voorzitter de heer F. M. Chumaceiro, een man die bij „El Globo" weet wat er op fotografisch gebied zo al te beleven valt, F. H. Tjon A Tjoe, in de fotowereld zeker geen onbekende en A. Poncia (secretaris), L. v.d. Jacht en R. Bos Verschuur (commiss.) die ieder op hun gebied al opmerkelijke film prestaties hebben geleverd en vooral enthousiastelingen zijn voor de smalfilm.

En uit de welkomstwoorden van de heer Chumaceiro beluisterden we de voldoening over de oprichting van deze Smalfilmliga en hij zette uitvoerig uiteen wat de doelstellingen van de vereniging is. Deze zijn het bevorderen van het contact tussen de op ons eiland aanwezige filmamateurs. Voorts het zo mogelijk gemeenschappelijk of individueel vervaardigen van amateurfilms met technische of artistieke oogmerken. En ook de theorie wordt niet vergeten. Men stelt zich voor om voordrachten te houden, bijeenkomsten ter vertoning en ter bespreking van smalfilms zijn ook een van die belangrijke programma punten, waarmede de Smalfilmliga in zee steekt om de leden tot betere prestaties te brengen. Hier wordt dus de klemtoon gelegd op het educatieve, evenals het streven van de Vereniging naar het aanleggen van een filmotheek. En zo heeft zij plannen op stapel staan. Terecht heeft men het als een bezwaar gevoeld, dat er over en voor Curaçao te weinig smalfilms zijn.

Wanneer er nu films worden vervaardigd welke de draagbare toets der critiek kunnen doorstaan, waarom deze films dan niet bewaard voor het nageslacht?

De vereniging kan voorts ook op cultureel gebied vele prestaties leveren. En waarom uit de best vervaardigde films niet een paar goede en interessante films gemonteerd, welke kunnen worden uitgewisseld met andere landen? Dus, de film als medium voor het aanhalen en verstevigen van de banden dier landen? En zo zouden er meerdere punten aan te wijzen zijn welke in het kader van een degelijke Smalfilmliga tot verwezenlijking zouden kunnen worden gebracht.

Er werd medegedeeld dat — ter dekking van de kosten — een contributie van de leden zal worden gevraagd van ƒ 10.— per halfjaar. Binnenkort zal de Smalfilmliga met een groots opgezette propaganda avond voor het „screen" treden om aldus van haar vitaliteit blijk te geven. En dat het voorlopig bestuur de zaken ernstig opvat moge wel blijken uit het feit, dat de heer Tjon A Tjoe zich bereid verklaard heeft lessen in de cinematografie te geven, welke in populaire trant voor beginnelingen gegeven zullen worden. Later zullen van deze lessen stencils worden vervaardigd, zodat zij, die later lid worden, de leerstof kunen inhalen.

Ook in de practijk wordt onderricht gegeven. En hieronder moet dan verstaan worden de behandeling van het toestel, gebruik van filters, belichtingsmeter en al die andere technische gemakken meer, die de cineast tot zijn beschikking staan om werkelijk een goede film te leveren. Daarna zal ook iets dieper worden ingegaan op de artistieke richting van de smalfilm, compositieleer, historische opbouw enz.

En als hoogtepunten natuurlijk de avondjes, waarop de door de leden gemaakte films worden gedraaid en waarin men elkander's werken kan aanschouwen en voorzien van eerlijke opbouwende critiek. Want opbouwende critiek leidt tot vermeerdering van kennis en daardoor tot beter werk.

Wij wensen de Smalfilmliga Curaçao veel leden en een vruchtbaar arbeidsterrein toe. En aan allen, die een 8 of 16 mm. apparaat bezitten, sluit U aan in de gelederen van de Smalfilmers.

CURACAO

IN HET KORT.

* Er was gisteren maar een lichte aanrijding met 2 personen, die een boete kregen. * De gouverneur, adjudant, Statenvoorzitter Plantz, Krafft en ir. Schoorl trokken hedenmorgen Bovenwinden waarts. Voor de schade. * De minimum temperatuur was 25.2° C (77.4° F), de maximum temperatuur 32.6° C (89.6° F). * C deed aangifte van diefstal van ƒ 20:— N, die ter verantwoordiing was geroepen voor kleine diefstallen, bekende die ƒ 20:— te hebben weggenomen* En B, wonende op S. Rosa, miste zijn fiets en in verband met deze diefstal werd G. aangehouden.

CURACAOSE VOETBALDAME OP HET TAPIJT.

Als middenvoor van het Blauwe elftal zal hedenavond fungeren mevr. Rosinda Stouthart, die vroeger op Costa Rica toefde en met deze damesploegen heeft geoefend.

De opstelling van het Blauwe elftal luidt als volgt:

L. L. Alvarado (doel), L. Lindo en I. Castillo (achter), H. Ocampo, N. Coto, G. Madrigal (midden), M. C. Luna, M. E. Valverde, R. Stouthart, D. de Di Palma en G. Mora (voor).

Rood elftal:

V. Morales (doel), F. Araya, en J. Muñoz (achter), G. Antonini, J Zuñiga en L. Cordero (midden), A. C. Terán, A. Quiros, G. Araya, T. Gomez en B. Rojas (voor). De wedstrijd vangt hedenavond om acht uur aan.

DE TENNIS MATCH IN SURINAME.

Mevr. Schouten slaat Mej. Vera Brandwijk met 6—3; 6—1. Heden spelen Iyo Pimentel/ Hugo Gerharts tegen S. Tjin A Tjie/v.d. Schroef. Deze wedstrijd zal de beslissing brengen of Curaçao, dan wel Suriname de 1e plaats in het 3 landentournooi zal bezetten.

JUNIOREN TENNIS. KAMPIOENSCHAPPEN.

Morgenmiddag 3 uur wordt de eerste ronde Enkel gespeeld op de C.B.L.O. banen te Mundo Nobo.

Zondag 10 September vanaf 8 uur tot 3 uur zullen de resterende wedstrijden op de Asiento banen te Emmastad gespeeld worden. (Behalve de finales).

VOOR WIE DEZE FERIA PRIJZEN.

De volgende prijzen zijn nog niet afgehaald van de Feria Antillana. C-44, een waterkan met bonbonnière, N.N. 26, een wit tafeltje, O-70, een radio pick up. Het betreffen hier allen prijzen van de roulette.

SCHEEPVAARTBERICHTEN

Koningin Emma van P. Cabello naar Aruba; **Bolivar** van P. Cabello; **Manto** van Cristobal; **Leme** van Christobal naar La Guaira **Trajanus** van Gaudeloupe; **Hecuba** van La Guaira naar Las Piedras; **Elouisa** van La Guaira en **Thelamon** van Aruba.

BEKENDMAKING

De Gezaghebber van Aruba

Plaatselijk Hoofd der Politie

vestigt de aandacht van het autorijdende publiek op het feit, dat door hem voor verschillende toegangswegen naar **Oranjestad** en naar **Sint-Nicolaas** beperkingen van de maximum-snelheid zijn voorgeschreven, welke ter plaatse door desbetreffende verkeersborden zijn aangegeven.

De Gezaghebber voornoemd,
Aruba, 4 September 1950
Mr. L. C. KWARTSZ

Eerherstel aan Commissie Oppenheim

De gemeentelijke autonomie voor de verschillende eilanden — ook de economische zwakkere — in het rapport-Oppenheim voorgesteld, werd niets geacht in vergelijking met de volledige autonomie van het gehele staatsdeel en van de volledige autonomie voor elk eiland zoals men zich die op Aruba voorstelde. De ideeën van Dr. *van Poelje* kwamen neer op een volkomen onhistorische constructie van zes republiekjes, die een verbond, een federatie sluiten; deze ideeën brachten koren op de molen van de „separation"-beweging. Een centrale Gouverneur is dan overbodig. Ook Dr. van Poelje negeerde het ontwerp-Oppenheim, zonder zelf in de plaats daarvan iets direct bruikbaars op tafel te leggen; van de vele commissies die alle voor hetzelfde doel uit Nederland een overkwamen, was er geen zo snel met haar conclusies klaar als die van Dr. van Poelje, conclusies die de seperationspolitici in de aangenaamste stemming brachten, maar tot dusverre ook niet practisch konden worden verwezenlijkt. Alsof men door een vluchtig bezoek de zaken hier direct „door" heeft en in staat is een nieuwe staatsregeling op te bouwen.

En mede hierdoor is het rapport-Oppenheim helemaal op de achtergrond geraakt. Aanneming en invoering van het daarin vervatte ontwerp, had zeer veel ontevredenheid kunnen voorkomen, vooral op Aruba. Dit ontwerp gaat uit van de historisch juiste gedachte, dat een bestaand éénhoofdig bestuursapparaat gedecentraliseerd moest worden. Eigenlijk is de hele constructie van het „koloniale" bestuur aan de vloot ontleend. De Directeur, Commandeur of Gouverneur of hoe men de hoogste gezagsdrager ook mocht noemen, was in wezen een admiraal en de gezaghebbers walkapiteins, de Raad van Bestuur de scheepsraad. Deze grondgedachte — éénhoofdig bestuur van de Gouverneur — is sterker dan men denkt en deze ineens uit te roeien is niet mogelijk, zeker niet op de Bovenwindse Eilanden, waar Z.E. de Gouverneur als vertegenwoordiger van the Queen bij zijn jaarlijkse bezoeken een bijna vorstelijke verering geniet. En daarom geloof ik niet aan de spoedige mogelijkheid in het volksbewustzijn de Gouverneur ineens te elimineren, te liquideren.

De Commissie-Oppenheim stelde een geleidelijke en bewandelbare weg voor om tot plaatselijke autonomie te komen en het is nu merkwaardig en verblijdend, dat bij het vaststellen van het voorstel van de N.V.P., het rapport-Oppenheim weer te voorschijn is gehaald en geraadpleegd is. Dit was voor mij gerede aanleiding om gaarne mede te werken in een commissie om op wetenschappelijke wijze het voorstel van de Nederlandse regering voor een eilandregeling en het voorstel van de N.V.P. te bestuderen.

Boze tongen doen verkeerde geruchten verluiden omtrent „bijeenkomsten met politiek karakter". Dit is volstrekt onjuist, ieder die als burger der Nederlandse Antillen belangstelling heeft voor de publieke zaak, doet goed zich over dit ontwerp te bezinnen. Want gaat de eilandregeling door, dan zal er een ongekende machtsverschuiving plaats vinden. De toekomstige landsregering zal maar een rudiment van gezag overhouden en voor zes ministers zal er zeker geen dagtaak zijn. Er komt een dubbel zeer kostbaar bestuursapparaat:

1e. vrijwel geheel zelfstandige eilandbesturen met

2e. een centrale regering daarboven, die echter maar weinig gezag heeft en te weinig middelen om dit gezag te effectueren. Ook de staten zullen als wetgevend lichaam veel minder te doen krijgen. Hun arbeidsterrein wordt veel kleiner. De eilandraden krijgen zowel de wetgevende als de uitvoerende macht voor verreweg de meeste zaken en verhoudingen op de eilanden, waarbij deze raden aan bestuurscolleges, bestaande uit een gezaghebber en 2 of meer gedeputeerden, een deel der uitvoerende macht zullen moeten delegeren. Het ontwerp-Kasteel reserveerde te veel bevoegdheden voor executieve en legistatieve macht, het eilandenontwerp der regering slaat naar het andere uiterste over en laat hieraan slechts enkele bevoegdheden. In dit ontwerp zijn heel wat leemten, hetgeen volkomen begrijpelijk is bij een ontwerp, dat niet ter plaatse opgesteld is, maar ver weg door theoretici, die ondanks persoonlijke bezoeken, toch te weinig bekend zijn met de ingewikkelde structuur van de samenleving op onze zes Antillen. Hoe langer men hier vertoeft, hoe bescheidener men wordt in het verklaren de toestanden op deze eilanden te kennen; zelfs ten opzichte van het eiland waar men dagelijks vertoeft, moet men erkennen bijna elke dag voor verrassingen te staan. Volkomen waar is Mr. *van der Meer's* exclamatie „op Curaçao is alles mogelijk", welke uitspraak zeker ook voor een ander eiland kan gelden. En op al deze mogelijkheden is het regeringsontwerp stellig niet afgestemd.

Dat de N.V.P. een eigen ontwerp indiende met verschillende afwijkingen — m.i. meestal verbeteringen — van het regeringsontwerp moet men eerder waarderen dan misprijzen. De inhoud van dit ontwerp hier verder in het midden latende, zo moet ieder objectief beoordelaar het op prijs stellen, wanneer serieus getracht wordt constructieve wetgevende arbeid te verrichten. Deze arbeid is uiterst moeilijk en tijdrovend; de talrijke vergaderingen der Commissie-Oppenheim hebben mij dit duidelijk bewust doen worden. Dat de opstellers van het ontwerp der N.V.P. een behandeling van dit ontwerp en dat van de regering in een kring van personen met wetenschappelijke belangstelling voor deze zaak,hebben georganiseerd waardeer ik hogelijk. Deze studiecommissie tracht het hare te doen de beste redactie van een eilandenreglement te vinden, gedachtig aan het Franse gezegde: „du choc des opinions jaillét la vérité". Wat is een Commissie zonder mandaat behalve dan der „common sense". De intellectuelen, die door de opstellers van het N.V. P.-ontwerp zijn uitgenodigd tot een samenspreking op wetenschappelijke basis en die deze uitnodiging niet hebben aanvaard, hebben zich m.i. niet het klassieke gezegde herinnerd: „salus populi suprema lex esto", het heil des volks zij de hoogste wet. En dát nu er zulke grote belangen op het spel staan. Al is het na de indiening van het eilandenreglement der regering te laat, in elk geval uiterst moeilijk nu nog veel te bereiken.

Het „juiste midden" te vinden tussen de bevoegdheden van het centrale Gouvernement en de centrale Staten enerzijds en die van de eilandbesturen anderzijds, is even moeilijk als de juiste afbakening der grenzen tussen gezag en vrijheid, het oude probleem, dat het voorgeslacht in talloze privileges, declaraties en constituties heeft trachten op te lossen. De Commissie-Oppenheim was m.i. in 1914 heel dicht bij dit „juiste midden". Wat sommigen willen: absolute autonomie van elk eiland en tevens behoud van een daarboven staande, dus machtiger centrale wetgevende en uitvoerende macht is de *kwadratuur van de cirkel*. Het gevolg is, dat de voorstanders van die absolute autonomie (separation) van elk eiland, zich tenslotte nog liever onder de wetgevende en uitvoerende macht van het Koninkrijk der Nederlanden plaatsen, dan onder die van het eigen Staatsdeel, zodoende afbreuk doende aan de autonomie van het gehele Staatsdeel, voor welke autonomie vooral sedert 1946 de strijd is ingezet. Een tevens doorgevoerde eilandautonomie verzwakt de autonomie van het gehele Staatsdeel binnen het Koninkrijk, want door aan de Nederlandse Antillen een onmachtig centraal bestuur te geven, zal dit Staatsdeel als „dritte im Bunde", in het uit Nederland, Suriname, de Nederlandse Antillen bestaande Koninkrijk niets in te brengen hebben. In Den Haag zal men alleen maar geschillen tussen de eilanden en het centrale bestuur moeten beslechten, zoals nu pas in de twist der partijen over de zetelverdeling is geschied. Degenen, die het zo druk over „kolonialisme" hebben, waaronder ingrijpen of m.i. beter gezegd „hulp" van het moederland verstaan moet worden, werken dit zelf steeds in de hand, daar men de onderlinge twisten niet kan oplossen en dan de bemiddeling of beter gezegd de beslissing der Haagse regering inroept.

Dr. W. Goslinga.

(Wordt vervolgd).

AGENDA

WESTEND: A.D.O. 19 en 21.15 uur.

CINELANDIA: A.D.O. 19 en 21.15 uur.

ROXY: „La Symphonie Pastorale" 19 en 21 uur.

RIFSTADION: Damesvoetbal 8 uur.

WIT-GELE KRUIS: De nachtdienst der verpleegsters wordt waargenomen door: Zuster Jutte, Marktstraat -, tel. 1836.

APOTHEKEN: De weekdiensten der apotheken worden waargenomen door: Botica Wilhelmina, Hendrikplein 7, tel. 2380 en Botica Central, Bredestr. 45 (O.), tel. 3281.

COLONNE RODE KRUIS: Ingeval van nood bellen: J. R. v. Geffen. tel. 1189 (dag en nacht).

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst, J. Huksloot van 7—15 uur, tel. 1193 of 5210.

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN: Telegraafkantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw): dag en nacht geopend.

Telegraafkantoor Handelskade 15: dagelijks van 07.00 — 24.00.

Telegraafkantoor Curaçao — Hato: dagelijks van 07.00 — 19.00

SYNAGOGEDIENSTEN: Synagoge, „Mikve Israel", Columbusstr. Vrijdag, 8 September te 6.30 uur n.m.: Avonddienst van Sabbat, gevolgd door Kidoesj (Sabbatwijding).

Zaterdag, 9 September te 8.30 v.m.: Ochtenddienst — Schriftlezing: Deuteronomium 29.9 t/m 30; te 6.30 n.m. Avondgebed en Selichot (Verzoeningsgebeden).

De aanvangstijden der ter gelegenheid van het Israelietische Nieuwjaar te houden diensten (Maandagavond 11 en Dinsdag 12 September a.s.) worden nader aangekondigd.

CUROM.

Vrijdag: 17.30 Kinderuitzending; 17.50 U luistert deze week naar.... Debussy (V); 18.10 Actuele causerie; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 „Wat de handel U biedt; 20.30 Zuigelingen- en kleuterzorg; 20.45 „Tropical Soul" met zang van Chi-Chi Curiel; 21.30 Gramofoonplaten; 21.55 Nieuws en sluiting.

P.C.J.

VRIJDAG: 19.00 Nieuws; 19.18 Buitenlands Weekoverzicht; 19.30 Kamermuziekgezelschap „Alma Musica"; 20.00 Nieuws; 20.05 Surinaams Studentenprogramma; 20.20 „Gay Paris"; 20.40 Schetsie; 20.45 Persoverzicht; 20.54 Gram. muz.; 21.06 inancieel Economisch rubriek; 21.18 Avondgebed; 21.21 Nieuws en Sluiting.

AVROS (19 meter).

Vrijdag: 15.30 Reclame-uitzending; 16.30 Voor de jarigen; 17.15 Naar bed; 17.25 Intermezzo; 17.30 Dansmuziek; 18.00 Sonate in A van C. ranck; 18.15 Comité Christelijke Kerken; 18.35 Intermezzo; 18.40 Nieuws; 19.01 Hindostaanse uitzending; 20.00 Advertenties; 20.15 V.I.P.; 20.25 U vraagt, de Avros draait; 21.30 Sluiting.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:
C.P.I.M.

Telegram Afdeling:
23.00 — 7.30 D. S. Leeflang, tel. 2993.

Personeel Afdeling:
W. Lambij, Bernhardlaan 4, tel. 2330.

Materialen Afdeling:
W. A. Verschoor, Hof weg 25 JD, tel. 4329.

C.S.M.

Rederij:
J. Hemmes, tel. 2701.

Scheepsagentschap:
8.00 — 18.00 uur en 19.00 — 23.00 uur kantoor, tel. 2458/2551.
18.00 — 1900 uur en 23.00 — 8.00 uur W. H. Engelsman, tel. 2304.

Dok Afdeling:
Marcussen,tel. 2420.

GENEESKUNDIGE DIENST: 9/9 (12.30 —
GENEESKUNDIGE DIENST: 9/9 (12.30) — 11/9 (07.30): Dr. Beekman, tel. 2412 b.g.g.

BRIDGE: De uitslag van de Dinsdag, 5 September jl. gehouden wekelijkse bridgedrive in Societeit Asiento luidt als vo[lgt:] prijs: Mej. Terzol en Hr. Pang-Atio[e] 3270 punten; 2e prijs: heren van Le[e] en Oetelmans met 2520 punten; 3e prij[s:] mes Schouten en Muschter met 2430 p[unten;] 4e prijs: mevr. Mendels en Dr. Vaanc[…] met 2400 punten.

SPORTCLUB „ASIENTO" Voetbal: [Zon]dag speelt ons „B" elftal tegen „ATLE[TA"] op het terrein Rio Canario — aanvan[g …] n.m. Scheidsrechter: Halewijn Sr. Deze strijd is tevens het afscheid van onze [be]kende voetballer Ronni Fosbrook.

Zondag 10 Sept. speelt een ander [elftal] een vriendschappelijke wedstrijd tegen [„ATLE]TA" op het terrein Rio Canario — aan[vang] 4.15 n.m. Scheidsrechter: De Winter.

Voetbal — Juniores: Zondag 10 Sep[t.] 15.00 uur spelen we een wedstrijd tegen portugese juniores op het terrein Rio [Ca]nario.

ZONDAGSCHOOL DER PROT. GEMEENTE TE EMMASTAD EN JULANADORP: A.s. [Zon]dag 10 September beginnen de Z.S. en op de gewone tijd 11.00 uur 's morgens en met 24 September is er gelegenheid [tot] inschrijving van nieuwe leerlingen, en in het Prot. Jeugdhuis van 6 t/m 9 jaar, [in] de kerk van 10 — 12 jaar en in de [...] school te Julianadorp van 6 — 12 jaar het begin van elk Z.S. uur die na die [...] op Curaçao aankomen. Dit in verband [met] kerstmis.

Ons feuilleton

Mysterie B-29

Hij hield even op en haalde eens diep adem, alsof hij opnieuw wilde beginnen, maar Elveden, die wel zag, hoe de commissaris zich zat te verkneukelen, fronste de wenkbrauwen en viel hem plotseling in de rede:

„Hou je mond, Jerry! en beantwoord mijn vragen."

„Ik ben toch niet verplicht te antwoorden, is het wel mijnheer," vroeg hij de commissaris.

„Nee, verplicht ben je niet," antwoordde die.

„Ha, fijn zeg," grinnikte Jerry. „Ik hoef niet te antwoorden, maar ik ben de ergste niet... als ik het eens deed?"

„Juist," glimlachte de commissaris.

„Nou, vooruit dan maar jij," gromde Jerry en keek Elveden weer aan.

„Hoe vaak ben jij in Faversham, Jerry?"

Jerry schrok onwillekeurig, maar antwoordde nogal rustig: „Wat is Faversham?"

„Dat is een plaats in Kent."

„Daar ben ik alleen eens wezen landlopen, in Kent," zei hij, „maar dat was niet daar, daar ben ik nooit geweest."

„Ik vermoed toch haast van wel," zei Elveden zachtjes en keek de ander doordringend aan.

„U bent vervelend," klaagde Jerry. „Als ik wat zeg, heb ik de ongelukkige gewoonte om te menen wat ik zeg. Natuurlijk vindt iemand van Scotland Yard dat een beetje vreemd, maar er zal nog wel eens een tijd komen, dat u iets zegt wat waar is, al is het dan maar bij ongeluk."

„Hoe lang ben je in Londen geweest, Jerry" vroeg Elveden.

„Dat kon je toch weten," zei de boef. „Hij heeft me twee jaar lang als een schaduw achtervolgd, mijnheer."

Hij keek de commissaris verontwaardigd aan.

„Gedurende welke tijd," zei Elveden, „je dubbelganger op het landgoed van sir Marcus Loseley: Faversham, in Kent gezien is."

„Geesten zijn dubbel," zei Jerry, „laat die rusten."

Elveden bemerkte, dat de boef min of meer verbleekte.

Nog altijd glimlachend, ging de inspecteur het vertrek weer door en, terwijl hij de deur opende, riep hij de man, die daarachter wachtte.

De jachtopziener kwam binnen.

„Jerry de boef," zei Elveden wijzend op de een, en toen: wijzend op de ander: „Jerry de boef!"

Gedurende een paar ogenblikken heerste er een volkomen stilte in de kamer, terwijl de twee Jerry's elkaar stonden aan te staren.

De gelijkenis was buitengewoon. In geen gelaatslijn, in geen rimpeltje, in geen haar, verschilden zij van elkander. Alleen hun kleren, anders niets. Overigens hadden zij elkanders beeld kunnen zijn.

Elveden, die hen om beurten gadesloeg, merkte op, dat de jachtopziener geschrokken was, maar dat de ander volmaakt kalm bleef.

Toen deed de laatste Jerry zijn mond open en hij sprak op beschaafde toon, die men tot nu toe nog niet van hem gehoord had.

„Nou Jerry," zei hij kalm, „je kon er ook niets aan doen, ouwe jongen. Je wist er niets van."

De jachtopziener schrok en een licht van herkennen ging op in zijn ogen.

„Het spijt me, mijnheer," mompelde hij.

„Wat u betreft, inspecteur," zei de dubbelganger rustig, „mag ik u verzoeken om een kom water en wat zeep?"

De inspecteur begreep hem en bestelde het verlangde. Een bediende bracht water, zeep en een handdoek.

„U neemt me niet kwalijk heren," zei de beschaafde boef en de volgende ogenblikken klonk er in het vertrek niets dan geproest en watergeplas.

Eindelijk keerde de geheimzinnige man zich om, droogde zijn gelaat af en liet de handdoek vallen.

De commissaris trok zijn wenkbrauwen op, maar Elveden's gelaat bleef zonder uitdrukking.

De zandkleurige snor, het pokdalige gezicht en de holle wangen waren verdwenen en, zijn hand naar zijn hoofd brengend, verwijderde de valse Jerry een pruik van zijn hoofd, dat nu een sluike, reeds vergrijsde haardos vertoonde. De metamorphose was nu geheel geschied.

Vóór hen stond sir Marcus Loseley van Faversham en Eaton Place, Londen.

Sir Marcus ging kalm zitten, en knikte Jerry aanmoedigend toe.

„Wat dunkt u ervan, inspecteur," zei de commissaris, de stilte verbrekend, „als we eens licht in de zaak vroegen?"

„U hebt dus gedurende twee jaar voor Jerry gespeeld, sir Marcus?" vroeg Elveden langzaam, toen Jerry de kamer verlaten had, op bevel van de commissaris.

„Misschien iets minder," antwoordde de baronet, „maar daar zullen we niet over twisten."

„Gedurende welke periode," vervolgde de inspecteur, „u in verschillende misdaden met de Squid hebt samengewerkt."

„Min of meer," gaf de baronet toe, „ofschoon — en hij wendde zich tot de commissaris — ik u toch moet verzoeken te geloven, dat ik persoonlijk niets misdadigs heb uitgehaald, gedurende die... eh... samenwerking, noemde mijnheer Elveden het, geloof ik."

„Misschien wil sir Marcus wel zo goed zijn, zich nader te verklaren," stelde de inspecteur voor. „Wij herinneren ons zo'n paar kleinigheden: als de roof op de Trust Company, waaraan, naar we zeker weten, de hele bende meegewerkt heeft, dan de beroving van Thyme en een paar andere dingetjes. Natuurlijk ook de beroving van u zelf, daarmede hebt u geenszins iets de Loseley-tiara, bedoel ik doch misdadigs bedreven, dat begrijpen we ook wel."

„Dank u wel," zei sir Marcus ironisch. „In geen enkel geval heb ik gezondigd tegen de wet. Ik geef toe, dat ik tegenwoordig was bij sommige van die gevallen, maar ik ontken, als handlanger te zijn opgetreden van de Squid. Bij geen enkele gelegenheid heb ik het de Squid vergemakkelijkt met het een of ander, ook verhandelde ik de juwelen niet die hij... verkreeg. Mijn loon voor vermeende diensten, schonk ik aan het Middlesex hospitaal."

De inspecteur glimlach[te] maar sir Marcus negeerde he[t] en vervolgde.

„Dit, voor wat de roof betr[eft] bij de Trust. De diefstal [van] Thyme werd niet uitgevoe[rd] door de hele bende, maar do[or] de Squid in persoon, juist als [in] het geval van de Baraipur juwe[…]len. Het geval met mijn eig[en] tiara was een beetjè ander[s.] Dat was de eerste gelegenhei[d] waarbij ik opdracht kreeg op e[i]gen initiatief een diefstal te b[e]gaan. Gelukkig genoeg was i[k] zelf toen het slachtoffer.

Vóór ik naar het theater gin[g] nam ik de vervalste tiara we[g,] die gemaakt was om een derge[…]lijke samenloop van omstandig[…]heden te ondervangen en zett[e] mijn kamer onderstebove[n.] Toen ik later terug kwam, wen[…]de ik verrassing voor, toen i[k] hoorde dat het ding gesto[len] was."

„Verondersteld, dat uw ver[…]klaringen juist zijn," zei d[e] commissaris, „dan rust op u n[og] de beschuldiging, dat u behulp[…]zaam geweest bent, voor en na misdaad."